

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Соня Стоянова Марина - Кирова, д. м.

Сектор „Диагностично-консултативен“ при МИ на МВР, София

В Държавен вестник бр. 106 от 17. 12. 2024 г. е обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1. Медицина – медико-клинична област и научна специалност „ДЕРМАТОЛОГИЯ И ВЕНЕРОЛОГИЯ“.

Предложена съм за член на Научно жури на заседание на Научния съвет на „АДЖИБАДЕМ СИТИ КЛИНИК УМБАЛ ТОКУДА“ ЕАД на 28. 11. 2024 г. (Протокол № 55/28. 11. 2024 г.) и със заповед № 15 – 05 – 32/ 11. 02. 2025 г. на Изпълнителния директор и Прокуриста на болницата съм утвърдена за член на Научно жури по процедура за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „ДЕРМАТОЛОГИЯ И ВЕНЕРОЛОГИЯ“, за нуждите на външната организация „Амбулатория за специализирана медицинска помощ – груповая практика по дерматология-Клиника„Евродерма“ООД,София.

На заседание на Научното жури на 12. 02. 2025 г. съм определена да изготвя рецензия.

В Държавен вестник, бр.106 от 17.12.2024 година е обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1. Медицина – медико-клинична област и научна специалност „ДЕРМАТОЛОГИЯ И ВЕНЕРОЛОГИЯ“. Участие в конкурса е заявила, като единствен кандидат, доцент д-р Жана Стоянова Казанджиева - Цанкова, д. м. Доц. д-р Казанджиева е подала документите си в установения срок. Същите отговарят на изискванията на „Законът за развитие на академичния състав“ (ЗРАС) и на критериите и показателите при участие в конкурс за заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР“ на научния съвет към „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда ЕАД“. Спазени са всички процедурни изисквания по обявяване на конкурса, срока за подаване на документи и по избора на Научно жури.

I. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ НА ДОЦ. Д-Р КАЗАНДЖИЕВА
Доц. д-р Жана Стоянова Казанджиева е роден на 27. 05. 1960 г. в гр. Ловеч. Дипломира се като лекар във ВМИ – Плевен през 1985г. През същата година започва работа като асистент и специализация по Кожни и венерически болести в Катедра „Дерматология и венерология“ към ВМИ - Плевен. През 1992 година успешно полага изпит за специалност по Кожни и венерически болести, като същевременно работи като ординатор в Градски Кожен диспансер – София. През 1994г., след успешно издържан конкурс започва работа

като асистент към Катедра Дерматология и венерология към Медицински Факултет, МУ – София. През 2005 г. д-р Жана Казанджиева защитава дисертационен труд на тема „Екзогенни пигментни нарушения – дерматологични аспекти и терапевтични възможности“, Диплома № 29702/ 05.05.2005 г. След спечелен конкурс през 2008 г. е избрана за Доцент към Катедра „Дерматология и венерология“, МФ, МУ - София. Понастоящем доц. д-р Казанджиева работи като лекар - доцент към същата Катедра и към I-во направление на Клиниката по кожни и венерически болести, УМБАЛ „Александровска“ ЕАД.

II. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА НАУЧНАТА ПРОДУКЦИЯ НА ДОЦ. Д-Р ЖАНА КАЗАНДЖИЕВА

Представените научни трудове отговарят на изискваните задължителни национални количествени наукометрични критерии за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ и на критериите и показателите на научния съвет към „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда ЕАД“.

Общият брой научни трудове на доц Жана Казанджиева обхваща 361 заглавия, от които 319 статии в специализирани научни издания и научни сборници (118 на английски език и 201 на български език), 19 монографии (2 самостоятелни и 17 глави в монографии, от които 13 на английски език), 23 участия в учебници и учебни помагала (1 на английски език и 22 на български език).

В конкурса за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ кандидатът участва с публикациите след заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ в периода от 2008 до 2025 г. Научната продукция в този период включва 281 научни труда, от които 151 статии в специализирани научни издания и научни сборници (80 на английски език и 171 на български език), 18 монографии (1 самостоятелна и 16 глави от монографии, от които 13 на английски език), 12 участия в учебници и учебни помагала (1 учебник на английски език и 11 учебници и учебни помагала на български език). В допълнение кандидатът след заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ има 72 изнесени лекции като поканен лектор на престижни международни форуми в чужбина и 87 участия с представяне на постери (9 публикувани в списания с импакт фактор) на международни форуми в чужбина.

Общият импакт фактор след заемане на длъжност „ДОЦЕНТ“ е 94,988 според справката на НАЦИД, Общият брой цитати в чужбина в бази данни WEB of Science и SCOPUS е 1774 според същата справка на НАЦИД от 12. 02. 2025 г., без автоцитати. Според справката на ЦМБ – София цитатите в български научни списания, дисертации и други научни трудове са 280.

III. НАУЧНИ ПРИНОСИ

Основните приноси са систематизирани в няколко основни направления – контактен дерматит, атопичен дерматит, лекарствено индуцирани дерматози, системен характер на кожните заболявания и инфантилни хемангиоми.

III. 1. Научни приноси с оригинален характер в областта на контактния дерматит

В областта на контактния дерматит доц. Казанджиева има 106 научни труда от които 97 са след придобиване на Академичното звание „ДОЦЕНТ“. Нейните публикации в тази област (след придобиване на академичното звание „ДОЦЕНТ“) включват 1 самостоятелна монография, 17 статии на английски език, 57 на български език, 4 глави в монографии на английски език и 5 постера с резюмета публикувани в списания с импакт фактор и 13 постера на световни и европейски конгреси. Изнесла е 15 лекции на тема контактен дерматит на престижни международни форуми в чужбина. Доц. д-р Казанджиева през 2021 г. публикува монографията „Светът на дерматоалергологията“, ISBN 978-954-92008-0-5, в която обобщава опита си в контактната алергия, спецификата на отделните алергени и терапията на контактния дерматит. В монографията за първи път в България е публикувана теорията за „кожна диета“, която е основна терапевтична стратегия при контактната алергия. Участие в национални консенсуси: Доц. Казанджиева е първи и водещ автор в 2 консенсуса на тема контактен дерматит – 2011 г. и 2023г и 2 консенсуса на тема екзема на ръцете – 2014 г. и 2024 г.

III. 2. Научни приноси с оригинален характер в областта на атопичния дерматит

В областта на атопичния дерматит доц. д-р Казанджиева има 30 научни труда след придобиване на академичното звание „ДОЦЕНТ“. Публикациите по темата включват 6 статии на английски език, 14 на български език, 1 публикация в учебник и 4 учебни помагала - 2 за лекари и 2 за пациенти. Основна публикация по темата атопичен дерматит е „ Atopic dermatitis as a systemic disease“ с 89 цитата (Web of Science), като това е една от първите статии в света, която посочва атопичния дерматит като системно заболяване и разглежда основните коморбидности свързани с него.

Кандидатът участва като водещ автор във всички национални консенсуси и други важни научни документи по темата „атопичен дерматит“. Тя е първи и водещ автор в първия национален консенсус на БДД на тема атопичен дерматит, създател и първи автор в Българска бяла книга по дерматология - „Атопичен дерматит – съвременни данни за етиопатогенезата, клиниката, диагностиката и терапията“, 2019 г. , първи автор в „Терапия при атопичен дерматит“ - Консенсус на БДД, 2021г.“ и първи автор в „Стандарт за медицински грижи при пациенти с атопичен дерматит“, 2023г. Двата консенсуса за атопичен дерматит и стандарта за медицински грижи са приети на конференции, организирани от секцията по дерматоалергология към БДД , на които тя е председател и основен организатор. Доц. д-р Казанджиева е редактор (заедно с доц. М. Трашлиева) на „Атопичен дерматит – Част 1“ (2021 г.), предназначена за пациенти и родители на деца с атопичен дерматит и на „Атопичен дерматит – Част 2“ (2021 г.), предназначена за лекари и медицински персонал. Тя е участник в първото училище за

атопичен дерматит в Р. България и от 2014 г. ежегодно активно организира над 20 училища за обучение на пациенти и родители на деца с тази дерматоза.

III. 3. Научни приноси с оригинален характер в област уртикария

На тема уртикария и ангиоедем доц. д-р Казанджиева е публикувала 10 научни труда, от които 9 са след придобиване на академичното звание „ДОЦЕНТ“. Основните публикации по темата са на английски език и разглеждат уртикарията като системно заболяване – „Chronic urticaria as a systemic disease“ и „Angioedema as a systemic disease“, като двете статии съответно имат 31 цитата (Web of Science) и 14 цитата (Scopus). Кандидатът е научен консултант на дисертацията на д-р Т. Ганчева при ТУ – Стара Загора на тема „Проучване на етиологичните фактори и терапевтичното поведение при спонтанна уртикария“, защитена 2022 г.). В учебника по „Дерматология и Венерология“ (III изд., 2023 г.) тя е автор на главата „Уртикария“. Доц. д-р Казанджиева е първи автор в консенсусната статия „Алгоритъм за терапевтично поведение при уртикария“, която отразява основните тенденции в лечението на заболяването.

III. 4. Научни приноси с оригинален характер в областта „Инфантилни хемангиоми“

В областта на васкуларните тумори и малформации кандидатът е един от водещите специалисти в Р. България. Тя има 39 научни труда в областта на съдовите дерматози. Нейните публикации в тази област (след придобиване на академичното звание „ДОЦЕНТ“) включват 13 статии на английски език, 15 на български език и 1 глава в монография на английски език. Доц. д-р Казанджиева е първи и водещ автор в първия „Национален консенсус за лечение на хемангиоми в кърмаческа и ранна детска възраст“, който е създаден през 2017г. и е съвместен на Българското дерматологично дружество и Дружеството по Педиатрия. Локалното лечение на детски хемангиоми е предмет на 5 от публикациите (3 на английски език) и 1 резюме на постер публикувано в BJD. Статията за локално лечение на детски хемангиоми с тимолол е цитирана 55 пъти (Web of Science) и 59 (Scopus), което показва големия интерес към тази тема. Статиите за придобиване на свръхчувствителност към локално приложение на тимолол и пропранолол при лечение на детски хемангиоми са уникален принос към страничните ефекти при лечението на детски хемангиоми.

III. 5. Научни приноси с оригинален характер в областта на лекарствено индуцираните дерматози

Лекарствените дерматози са разгледани в 30 научни труда на кандидата, от които 25 са след придобиване на академичното звание „ДОЦЕНТ“. Статиите, посветени на лекарствено индуцирани псориазис, лупус и акне, имат общо 324 цитата в Web of Science и 373 в Scopus. Особеностите на лекарствено индуцираното акне са отпечатани в 2 списания (1 с импакт фактор) и в глава от монография на английски. Лекарствата, провокиращи акне са разделени в 3 групи, в зависимост от доказателствата за тяхната способност да водят до акнеиформени промени. Описани са характерните клинични особености на лекарствено индуцираното акне.

III. 6. Научни приноси с оригинален характер по темата „Кожата като таргетен орган при мултисистемни заболявания“

Кожата като таргетен орган при мултисистемни заболявания е предмет на разглеждане в общо 19 научни труда след придобиване на академичното звание „ДОЦЕНТ“. Дерматозите, като огледало на системните вътрешни заболявания, са дискутирани в 12 публикации на английски език. Тези публикации са едни от първите в света, които привеждат точни доказателства за системния характер на кожните заболявания. Тази теория, лансирана през 2014 г. и 2015 г. в публикациите на доц. д-р Казанджиева, днес е приета като безспорно твърдение при имуномедираните възпалителни кожни заболявания. Важността на приносите от тези трудове се вижда от общия брой цитирания – 195 (Web of Science) и 191 (Scopus). Системният характер на кожните болести е отразен и с участието в 2 монографии и 1 учебник на английски език и 4 участия в учебници по вътрешни болести на български език.

III. 7. Научни приноси с оригинален характер в областта на редките дерматози

Описани са редица редки синдроми, някои от които за първи път в България. Вродени редки синдроми: „Maple syrup disease (болест на кленовия сироп“; „Ichthyosis Hystrix“; „Berardinelli-Seip Syndrome“; „Acrodermatitis enteropathica – like syndrome при дете с левциноза“. Придобити редки синдроми: „Фигурирани ануларни еритеми“ – обзор на английски език; „Red scrotum syndrome“; „Множествени малки дигитатни хиперкератози“; „Pemphigus vulgaris mimicking toxic epidermal necrolysis“. Редки синдроми при болести на космите: „Tufted hair folliculitis“; „Fibrosing alopecia in a pattern distribution in two brothers with pili multigemini“; „Congenital Generalized Hypertrichosis Terminalis with Gingival Hyperplasia and a Coarse Face“; „Ambras Syndrome“. За първи път в България е описан случай на шийтаке дерматит.

III. 8. Научни приноси с оригинален характер в областта на фотодерматозите

По темата са публикувани 3 статии - 1 на английски и 2 на български език, 1 глава от монография (в „European Handbook of Dermatological Treatments“, Springer, 2023) и 1 постер представен на EADV през 2011 г., в който са изнесени данните от националното проучване за използване на фотозащита и солариуми. Приносите в областта на полиморфната светлинна ерупция са в областта на имунопатогенезата и терапията. За първи път в България са описани клиничен случай на фитофотодерматит от *Dictamnus albus* и случай на лайм-дерматит.

III. 9. Научни приноси с оригинален характер в областта на промените по кожата при КОВИД пандемията

Публикувани са общо 13 статии (4 на английски език и 9 на български). Статиите в международни списания имат общо 75 цитата и обхващат следните теми: „Странични реакции на кожата свързани с ваксините“ и „Грижи за кожата по време на ковид пандемия“. Статиите включват най-важните мерки за превенция на кожата по време на Ковид пандемия, алгоритъм за терапевтично поведение при пациенти с екзема на ръцете в условията на пандемията COVID, запазване на кожата бариера и профилактика при медицинските работници. Описани са 2 казуистични случаи, свързани с Ковид

инфекцията: „Aquagenic syringeal keratoderma“ и „COVID-19 vaccine-related eruption of papules and plaques“.

IV. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Според удостоверението, издадено от МФ – МУ, София през последните 5 академични години учебната натовареност на доц. д-р Казанджиева по специалността кожни и венерически болести включва упражнения със студенти по медицина, стоматология и фармация на български и английски език. За последните 2 години (2023 и 2024) учебната натовареност е общо 870 часа, а за 6 годишния период от 2019 до 2024 г. е общо 4272 часа.

Тя е научен ръководител на 5 успешно защитили докторанти: д-р Б. Камуна – МУ, София, д-р К. Господинова – МУ, Плевен, д-р К. Семкова – МУ, Варна (заедно с проф. д-р С. Марина), д-р Й. Велевска – МУ, Варна (заедно с проф. д-р С. Марина), д-р Б. Котевска – Токуда болница (заедно с проф. д-р З. Демерджијева) и научен консултант на още 2 успешно защитени докторантури (д-р М. Герговска – МУ, Плевен и д-р Т. Ганчева – ТУ, Стара Загора. В момента е научен ръководител на 1 докторант в процес на защита – д-р Иная Махмуд – Токуда болница (заедно с доц. д-р И. Богданов) и научен консултант на дисертацията на д-р А. Ангелова – МУ, Плевен.

V. ЛЕЧЕБНО-ДИАГНОСТИЧНА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Жана Казанджиева е експерт в областта на дерматоалергологията с дългогодишен опит в клиничната, лабораторната, диагностичната и терапевтичната дейности. Тя е създател и ръководител на Българската дерматоалергологична мрежа, която включва 10 центъра в страната и провежда ежегодни кампании за безплатна диагностика и превенция на кожните алергични заболявания. Дерматоалергологичната мрежа работи върху редица проекти, свързани с контактната свръхчувствителност и атопичния дерматит, като благодарение на данните от кампаниите в България разполагаме с национална база данни за контактната свръхчувствителност към различните алергени.

VI. ЧЛЕНСТВО В ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И РЕДКОЛЕГИИ

Доц. д-р Жана Казанджиева е член на ръководството на Българско Дерматологично Дружество (БДД) от 1998 г., ръководител на секцията по дерматоалергология към БДД от 2009 г. и ръководител на секцията по съдови дерматози към БДД от 2012 г. Тя е член на Европейска академия по дерматология и венерология (EADV) от 2012г., член на борда на EADV (2012-2018 г.), член на Етичната комисия към EADV (2011-2015 г.), член на Немско-българско дерматологично дружество (НБДД), секретар на НБДД (2001-2012 г.), член на European Society of History of Dermatology and Venereology (ESHVDV) от 2005 год., член на Европейската организация за превенция на професионалните кожни алергии (EPOS) от 2015г., почетен член на Сръбското дерматологично дружество, почетен член на Македонското дерматологично дружество, член на Етичната комисия към БЛС – София (2016-2018 г.) и основател и член на борда на фондация „Екзема“ – България (от 2014 г.).

Участва в редколегиите на редица български и чуждестранни списания: Serbian Journal of Dermatology, Editorial board member - Clinics in Dermatology, Guest editor - Are Skin Diseases Systemic Ones?: I, II, III, съответно 2019, 2015 и 2014г. Член е на редакционната колегия на списание „Дерматология и венерология“ ISSN 0417-0792. Член на редакционната колегия на Академично издание „Дерматоонкология“, 2023/2024 г. ISSN 2815-4223. Член на редакционната колегия на GPMedic и Медик Арт за броевете свързани с дерматология. Редактор е на монографиите: „Атопичен дерматит“ – Част 1 и Част 2, под редакцията на М. Трашлиева, Ж. Казанджиева, Аксел София, 2021 г.; „Атопичен дерматит – книга за родители и пациенти“ (Част 1) и „Атопичен дерматит: етиология, клинична картина и лечение“ (Част 2), Фондация „Екзема България“, Второ разширено и допълнено издание. ISBN 978-619-92791-0-6, 2024 г. Рецензент на 2 учебника по Кожни и венерически болести: „Дерматология и венерология“. Учебник за студенти по медицина, стоматология и фармация. МУ – Варна, 2020, под редакцията на Соня Мária, Жена Димитрова, Валентина Брошилова, ISBN 978-619-221-233-9 и „Dermatology and Venereology. Handbook for Medical, Dental and Pharmacy Students.“ Ed. S. Márina, V. Broshtilova, Medical University of Varna, 2018, 210 pp. Рецензент е на абстрактите на почти всички конгреси и симпозиуми на Европейската Академия по дерматология и венерология от 2012 г. до днес.

VI. СЪОТВЕТСТВИЕ С МИНИМАЛНИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ И ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“

Доцент д-р Жана Стоянова Казанджиева убедително превишава критериите за присъждане на научната и академичната длъжност „ПРОФЕСОР“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. д-р Жана Стоянова Казанджиева - Цанкова значително превишава националните изисквания за присъждане на научната и академичната длъжност „ПРОФЕСОР“. Научната ѝ продукция не само отговаря, а надхвърля многократно по обем и качество изискванията за професор по клинична дисциплина.

На основание на гореизложеното препоръчвам на научното жури да присъди на доц. д-р Жана Стоянова Казанджиева - Цанкова академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „Дерматология и венерология“ за нуждите на външната организация „АСМП - груповая практика по дерматология - Клиника Евродерма“ ООД, гр. София.

28. 02. 2025 г.
София

(проф. д-р Соня Стоянова Марина – Кирова)